

Raad voor Rechtsbijstand

Mediation & Raad voor Rechtsbijstand

Leidraad voor de aanvraag & vergoeding mediantontoevoeging

INLEIDING	3
I. DE RAAD HEEFT (NOG) GEEN REGULIERE TOEVOEGING AAN EEN ADVOCaat VERLEEND VOOR DEZELFDE ZAAK	4
A. De aanvraag van de mediationtoevoeging	4
B. De inhoudelijke beoordeling van de aanvraag	6
C. De financiële beoordeling van de aanvraag	7
D. De afgifte van de mediationtoevoeging	9
E. De op te leggen eigen bijdrage	10
II. ER IS RECENT EEN REGULIERE TOEVOEGING AAN EEN ADVOCaat VERLEEND VOOR DEZELFDE ZAAK	12
A. De aanvraag van de mediationtoevoeging	12
B. De inhoudelijke beoordeling van de aanvraag	14
C. De financiële beoordeling van de aanvraag	14
E. De oplegging van de eigen bijdrage	14
AANVRAAG VAN DE VERGOEDING VAN EEN MEDIATIONTOEVOEGING.	15
1. Verwijzing door de rechter	15
2 en 3. Verwijzing door het Juridisch Loket en Eigen acquisitie	16
VASTSTELLING VAN DE VERGOEDING VAN DE MEDIATIONTOEVOEGING	16
1. De vergoeding voor de werkzaamheden	16
2. Een vergoeding voor bepaalde kosten	17
3. Een vaste vergoeding voor administratieve kosten	17
4. Aantal uitgangspunten bij de vergoeding	18
Extra uren op een mediationtoevoeging	18

Inleiding

Per 1 juli 2009 heeft de wetgever de subsidiëring van mediators voor mediation ten behoeve van minderdraagkrachtige aanvragers neergelegd in de Wet op de rechtsbijstand.

Voor de mediation aan minderdraagkrachtige aanvragers vraagt een ingeschreven mediator bij de Raad een toevoeging aan.

Toevoeging

Als de Raad positief beslist op de aanvraag om gesubsidieerde mediation, leidt dit tot een zogenaamde mediationtoevoeging.

Als de Raad spreekt over een reguliere toevoeging dan bedoelt hij daarmee een "rechtsbijstand" toevoeging, die verstrekt is aan een advocaat voor dezelfde zaak als waarvoor een mediationtoevoeging is aangevraagd.

Leidraad

Deze leidraad heeft de Raad opgesteld om mediators behulpzaam te zijn bij het aanvragen van de:

- § mediationtoevoeging
- § vergoeding

De Raad heeft in deze leidraad niet alle varianten uitgebreid opgenomen, maar de meest voorkomende hebben we wel in deze leidraad verwerkt. Bij vragen over de wijze van aanvragen of vragen over zaken waarin deze leidraad niet voorziet, neemt u dan contact op met het regiokantoor in het hofressort waar u staat ingeschreven.

"Herkomst" van de aanvragers

Voor het traject van de aanvraag van de toevoeging en de aanvraag van de vergoeding is de "herkomst" van de aanvrager van belang:

1. Verwijzing door de rechter
2. Verwijzing door het Juridisch Loket
3. Eigen acquisitie

Aanvangssituatie bij binnenkomst van de toevoegingsaanvraag

De Raad gaat bij de binnenkomst van de toevoegingsaanvraag uit van twee mogelijke opties:

- I. De Raad heeft (nog) geen reguliere toevoeging verleend aan een advocaat voor dezelfde zaak als waarvoor u nu een mediationtoevoeging aanvraagt;
- II. De Raad heeft (recent) een reguliere toevoeging verleend aan een advocaat voor dezelfde zaak (bijv. na verwijzing door de rechter);

I. De Raad heeft (nog) geen reguliere toevoeging aan een advocaat verleend voor dezelfde zaak

A. De aanvraag van de mediationtoevoeging

In dit onderdeel gaat de Raad in op de wijze van aanvragen van een toevoeging voor mediation in het geval dat de Raad aan één of meer rechtzoekenden nog **geen** reguliere toevoeging heeft verleend.

Een aanvraag voor een mediationtoevoeging moet voldoen aan vrijwel alle formele vereisten waaraan ook de aanvraag voor een reguliere toevoeging moet voldoen.

Voor elke rechtzoekende die in aanmerking meent te komen voor gesubsidieerde mediation, dient u een afzonderlijke aanvraag in bij de Raad. Indien u voor meerdere rechtzoekenden een aanvraag indient, zendt u dan deze aanvragen voor mediation tegelijkertijd aan de Raad. De Raad beslist dan zoveel mogelijk tegelijkertijd op de aanvragen, zodat u direct weet of de Raad aan de aanvragers een toevoeging verleent. Het is mogelijk dat de Raad een aanvraag afwijst, omdat het inkomen en / of vermogen van een rechtzoekende de in de Wet op de rechtsbijstand genoemde financiële grenzen overschrijdt (zie onderdeel C voor de financiële grenzen).

Bij een aanvraag voor een mediationtoevoeging legt u tenminste de volgende bescheiden over:

- ***Aanvraagformulier mediationtoevoeging***

Op het aanvraagformulier geeft u de persoonsgegevens van de aanvrager en (indien van toepassing) van de partner op. Een belangrijk gegeven vormt het Burger Service Nummer (BSN). Voor vreemdelingen die (nog) geen BSN hebben, vraagt de Raad het vreemdelingsnummer. Op basis van deze nummers vindt elektronische uitwisseling van gegevens plaats (zie verderop).

Bij de zaakgegevens is het van belang dat u een omschrijving geeft van de zaak en de feiten en omstandigheden die een toevoeging rechtvaardigen. Het is van belang dat u hier een relevante omschrijving van het probleem in juridische zin geeft. Het is nuttig dat u hierbij bescheiden die betrekking hebben op de zaak, overlegt. Op basis van de omschrijving en de door u overgelegde bescheiden beoordeelt de Raad immers of de verlening van een toevoeging gerechtvaardigd is. Indien de Raad deze beoordeling niet op basis van de ingevulde gegevens en overgelegde bescheiden kan maken, dan verzoekt hij bij u om nadere informatie. Dergelijke verzoeken vertragen de afhandeling van de zaak. Op het formulier vraagt de Raad tevens of er ook voor andere aanvrager(s) of de wederpartij een toevoeging is of wordt aangevraagd. Zo ja, of deze reeds zijn verleend en onder welk nummer. Dit geldt ook indien de andere aanvrager of de wederpartij de partner is van degene die de mediationtoevoeging aanvraagt.

Op de toevoegingsaanvraag voor mediation kunt u aangeven of er meer dan vier uur aan mediation besteed gaat worden (verlengde mediation). Wanneer u dit niet aangeeft, toetst de Raad bij vaststelling van de vergoeding of er vier uur of meer aan de mediation is besteed. Dit heeft gevolgen voor de hoogte van de vergoeding, zie Hoofdstuk en van de eigen bijdrage.

Mediationdossiënummer

Indien sprake is van een verwijzig door het Juridisch Loket of door het gerecht vermeldt u dan ook het mediationdossiënummer zoals dat door het Juridisch Loket of door het gerecht kenbaar is gemaakt.

De verificatie van de persoonsgegevens

De Raad controleert de door de rechtzoekende verstrekte persoonsgegevens. Deze controle vindt plaats met behulp van een elektronische aansluiting op de Gemeentelijk Basisadministratie (GBA). Ook de gezinssamenstelling controleert de Raad. De persoonsgegevens van vreemdelingen die (nog) niet in de GBA zijn ingeschreven, controleert de Raad bij de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV) op basis van het vreemdelingennummer.

Indien de Raad op basis van deze controle vaststelt dat de rechtzoekende een foutieve opgave heeft gedaan, vraagt de Raad om een toelichting. Een foutieve opgave van persoonsgegevens leidt dus tot vertraging in de afhandeling van de aanvraag en mogelijk tot correspondentie met de mediator en/of de rechtzoekende. Het is dus van belang dat u de persoonsgegevens correct opgeeft. Daarom adviseert de Raad om deze gegevens over te nemen uit officiële documenten zoals het rijbewijs, een identiteitsbewijs of paspoort. Bij asielzoekers neemt u de gegevens over uit het W-document waarvan u een afschrift meestuurt.

Het elektronisch opvragen van de financiële gegevens

Pas wanneer de Raad vaststelt dat hij over de juiste persoonsgegevens beschikt, benadert de Raad de belastingdienst. Ook de uitwisseling met de belastingdienst gebeurt elektronisch. In de beslissing die de rechtzoekende uiteindelijk van de Raad ontvangt, vermeldt hij de financiële gegevens die van de belastingdienst is ontvangen.

Tips en aandachtspunten voor de praktijk

Aanvraag toevoeging

1. Vult u het aanvraagformulier zorgvuldig in en neem de persoonsgegevens over uit officiële documenten, zoals een rijbewijs, een paspoort of identiteitsbewijs en voor vreemdelingen uit het W-document. Hiermee voorkomt u zoveel mogelijk fouten in het elektronisch controleproces. De Raad adviseert u dan ook bij de aanvraag een brondocument mee te sturen. Verzoekt u de aanvrager dan ook om bij het eerste bezoek aan u een brondocument mee te brengen, zodat u het direct bij de aanvraag kunt voegen.
2. Vult u zoals gevraagd, naast de woonplaats, ook de gemeente van inschrijving in. Deze kan afwijken van de woonplaats. Dit is van belang omdat de Raad de gegevens controleert bij de gemeente van inschrijving. Het is daarom ook niet mogelijk het kantooradres van de mediator als verblijfsadres van de aanvrager te vermelden. Dit kan de Raad, indien de omstandigheden daarom vragen, wel gebruiken als postadres.
3. De formulieren zijn te downloaden vanaf de site van de Raad: www.rvr.org;

• **Afschrift van de mediationovereenkomst**

Op basis van deze overeenkomst beoordeelt de Raad of de rechtzoekenden zich bereid hebben verklaard aan de mediation deel te nemen. Als zij niet ingestemd

hebben met de mediation wijst de Raad de toevoegingsaanvraag af.

- **Schriftelijke verwijzing door het Juridisch Loket of de rechter**

Indien er sprake is van verwijzing naar een mediator door het Juridisch Loket, legt u bij de aanvraag van de mediationtoevoeging ook de schriftelijke verwijzing van het Juridisch Loket over. Ook bij een verwijzing door de rechter (via de mediationfunctionaris van het gerecht) legt, voorzover deze beschikbaar is, de schriftelijke verwijzing over.

- **Eigen verklaring draagkracht**

Voor enkele categorieën aanvragers geldt onder zekere voorwaarden een afwijkend regiem van draagkrachtvaststelling / eigen bijdragen. Het betreft onder meer asielzoekers, gedetineerden, de failliet en de saniet. Indien hiervan sprake is, zendt u ook de zogenaamde Eigen verklaring mee. Deze verklaringen vindt u op de website van de Raad www.rvr.org.

Zie ook het Handboek Toevoegen voor een extra toelichting.

B. De inhoudelijke beoordeling van de aanvraag

Niet voor elke zaak verleent de Raad een mediationtoevoeging. De Raad beoordeelt of de zaak op inhoudelijke gronden voor een toevoeging in aanmerking komt. Zo moet er sprake zijn van een in de Nederlandse rechtssfeer gelegen rechtsbelang.

Er moet sprake zijn van een (dreigend) juridisch conflict, dat zich kan lenen voor gesubsidieerde rechtsbijstand. Het conflict moet aanleiding geven tot het instellen van een rechtsvordering. Het enige verschil met rechtsbijstand is dat het geschil (mogelijk) wordt opgelost door een mediator via mediation. Mediation is dan ook iets anders dan rechtsbijstand.

De zaak mag ook niet gaan over een te gering financieel belang. Om voor een toevoeging in aanmerking te komen, moet er een financieel belang zijn van ten minste € 500,-.

Als u een aanvraag indient voor mediation waarbij aan de zijde van de rechtzoekende een bedrijfsmatig belang in het geding is, wijst de Raad de aanvraag om een toevoeging – tenzij aan een aantal strikte voorwaarden is voldaan – af.

In het geval van de volgende voorbeelden wijst de Raad de aanvraag af: benoeming in de voogdij, onderbewindstelling, wijziging van de geslachtsnaam, afbetalingsregeling, kwijtschelding van een schuld, aanvraag uitkering, aanvraag naturalisatie, het doen van belastingaangifte, aanvraag kwijtschelding belastingschuld.

Tevens wijst de Raad de aanvraag af als de zaak behandeld kan worden door bijvoorbeeld het Juridisch Loket of de Sociaal Raadslieden of als aan de aanvrager zelf de behartiging van het belang kan worden overgelaten.

N.B. Voor alle duidelijkheid: bij een verwijzing door de rechter (**zonder** voorafgaande reguliere toevoeging!) volgt de Raad de verwijzing van de rechter en zal dus inhoudelijk positief beoordelen.

Er vindt in dat geval wel een financiële beoordeling plaats. Deze beoordeling kan ertoe leiden dat de rechtzoekende op financiële gronden niet voor gesubsidieerde mediation in aanmerking komt. Een verwijzing door het Juridisch Loket toetst de Raad zowel inhoudelijk als financieel.

C. De financiële beoordeling van de aanvraag

Op basis van het BSN vraagt de Raad het fiscale inkomen en vermogen op bij de belastingdienst.

Bij de financiële beoordeling van de aanvraag gaat de Raad uit van het inkomen en vermogen in het zogenaamde *peiljaar*. Dat is het tweede kalenderjaar dat voorafgaat aan het jaar waarin de aanvraag om toevoeging is ingediend (ook wel aangeduid als T-2). Het voordeel hiervan is dat dit inkomen bij de belastingdienst bekend is en dat de Raad geen schattingen hoeft te maken die later mogelijk weer moeten worden herzien. Daarmee staat dus ook de beslissing met de opgelegde eigen bijdrage in de meeste gevallen direct vast.

Het inkomen

Voor wat betreft het *inkomen* toetst de Raad op basis van het verzamelinkomen of de rechtzoekende aanspraak heeft op een toevoeging. Het verzamelinkomen is het totaal van het fiscale inkomen uit werk en woning (box 1), uit aanmerkelijk belang (box 2) en uit vermogen (box 3). Indien iemand geen aangifte hoeft te doen, gaat de Raad van het belastbaar loon. Op het van de belastingdienst verkregen inkomen past de Raad geen correcties meer toe en de wet kent ook geen individuele hardheidsclausule.

De aanvraag wijst de Raad financieel af als het inkomen de wettelijke financiële grenzen overschrijdt.

Per 1 januari 2013 zijn de financiële grenzen:

€ 25.200 (alleenstaand)

€ 35.600 (gehuwd, samenwonend, één- ouder met minderjarig(e) kind(eren)).

Indien een rechtzoekende niet onderworpen is aan de Nederlandse belastingwetgeving, bijv. buitenlanders die een in Nederland gelegen rechtsprobleem hebben, dan voert de Raad een financiële berekening uit die het verzamelinkomen zo goed mogelijk benadert. Deze categorie aanvragers levert hiervoor zelf een inkomensformulier aan, voorzien van de nodige bewijsstukken.

Het vermogen

Ten aanzien van het *vermogen* sluit de Raad aan bij de gemiddelde rendementsgrondslag, het fiscale vermogensbegrip uit de Wet op de inkomstenbelasting. Indien dit vermogen c.q. de grondslag per persoon meer bedraagt dan het heffingvrij vermogen, bestaat geen aanspraak op gesubsidieerde mediation. Ter illustratie: Het heffingvrij vermogen bedraagt in 2011 (het peiljaar) € 20.785 per persoon. Indien de aanvrager minderjarige kinderen heeft, wordt het heffingvrij vermogen verhoogd met een kindertoeslag van € 2.779 per kind. Ook voor personen van 65 jaar en ouder geldt onder voorwaarden een hoger heffingvrij vermogen.

Indien het inkomen in box 3 (vermogen) de vermogensnorm overschrijdt bestaat geen recht op gesubsidieerde mediation.

Status van het inkomen en vermogen

Bij de beslissing wordt uitgegaan van de gegevens van de fiscus. In de meeste gevallen heeft de inspecteur van de belastingdienst het inkomen en vermogen al definitief

vastgesteld of mag de Raad uitgaan van het door u bij de belastingdienst aangegeven inkomen. Als de raad een "voorlopige" beslissing heeft genomen, omdat de fiscus uw inkomen nog niet definitief heeft vastgesteld, neemt de raad na enige tijd een nieuwe beslissing op basis van het inmiddels vastgestelde inkomen en vermogen. Deze nieuwe beslissing kan leiden tot een lagere eigen bijdrage ten opzichte van de "voorlopige" beslissing. In dat geval zorgt de Raad voor de restitutie van het verschil aan de aanvrager. Ook is het mogelijk dat de Raad een hogere eigen bijdrage oplegt. De Raad vordert dan, zonder tussenkomst van de mediator, het verschil tussen de eerst opgelegde eigen bijdrage en de definitieve eigen bijdrage terug bij de rechtzoekende. Tenslotte kan het zijn dat de nieuwe beslissing alsnog tot een financiële afwijzing leidt, omdat het inmiddels vastgestelde inkomen en / of vermogen de wettelijke grenzen overschrijden. In dat geval mag u uw commerciële uurtarief bij de aanvrager in rekening brengen. Indien de Raad reeds een vergoeding aan u heeft verstrekt, brengt u het verschil tussen het commerciële tarief en de reeds uitbetaalde vergoeding in rekening bij de rechtzoekende. De Raad vordert in dat geval de aan u uitbetaalde vergoeding terug van de rechtzoekende.

Verzoek om peiljaarverlegging

Peiljaarverlegging

Het op de beslissing vermelde fiscale inkomen en vermogen is het (gezamenlijke) inkomen en vermogen van twee jaar geleden. Dat kalenderjaar noemt de wet het zogenaamde peiljaar. Het is soms niet redelijk om voor de vaststelling van de draagkracht uit te gaan van dit peiljaar. Het is immers heel goed mogelijk dat het inkomen en / of vermogen flink is achteruitgegaan. In een dergelijk geval kan het redelijk zijn het huidige kalenderjaar als peiljaar te nemen. Dit heet peiljaarverlegging. De Raad maakt dan voor het jaar van de aanvraag een schatting van het gezamenlijke inkomen van rechtzoekende en de partner. Dit geschatte inkomen controleert de Raad later weer bij de belastingdienst.

Het formulier "verzoek om peiljaarverlegging" vraagt u telefonisch bij de Raad op of downloadt u van de website www.rvr.org. Het opvragen van het formulier geldt uitdrukkelijk niet als verzoek om peiljaarverlegging. Het uiteindelijke verzoek om peiljaarverlegging moet de rechtzoekende schriftelijk indienen, uiterlijk binnen zes weken na de dagtekening die in de primaire beslissing staat vermeld. Dient de rechtzoekende het verzoek niet tijdig in, dan wijst de Raad het verzoek af en geldt de primaire beslissing.

Er zijn bij mediationzaken twee situaties denkbaar voor peiljaarverlegging.

1. De aanvraag heeft de Raad financieel afgewezen op basis van het inkomen en vermogen van twee jaar geleden. Het geschatte inkomen en vermogen in het jaar van de toevoegingsaanvraag valt binnen de financiële grenzen van de Wet op de rechtsbijstand. De aanvrager komt alsnog in aanmerking voor een toevoeging op grond van peiljaarverlegging.
2. Een rechtzoekende van wie het inkomen in de laagste inkomenscategorie valt krijgt een eigen bijdrage van € 52 opgelegd, ongeacht de duur van de mediation. Indien de rechtzoekende niet in de laagste inkomenscategorie valt en de mediation duurt vier uur of langer, dan legt de Raad € 103 op. Indien in het laatste geval de rechtzoekende op basis van het huidige inkomen in de laagste inkomenscategorie is komen te vallen, kan hij verzoeken om vermindering van de eigen bijdrage van € 103 naar € 52. Dit moet de rechtzoekende dus via een verzoek om peiljaarverlegging vragen. Het verzoek honoreert de Raad slechts als sprake is van een terugval in inkomen met tenminste 15% ten opzichte van het peiljaar.

Controle van geschat inkomen na peiljaarverlegging

Als de rechtzoekende in situatie 1 peiljaarverlegging heeft verzocht en de Raad dat heeft gehonoreerd met een beslissing gebaseerd op een geschat inkomen en vermogen, controleert de Raad later het inkomen en vermogen bij de belastingdienst. Als dan blijkt dat het inkomen of vermogen toch de financiële grenzen overschrijdt, trekt de Raad de toevoeging alsnog in. Indien blijkt dat de rechtzoekende niet voor de laagste eigen bijdrage in aanmerking komt, maar wel binnen de grenzen van de Wrb valt, draait de Raad de nihilstelling terug naar een eigen bijdrage van € 103.

De inning van eigen bijdragen

Mocht de Raad op basis van peiljaarverlegging een eigen bijdrage opleggen, dan int u deze eigen bijdrage.

D. De afgifte van de mediationtoevoeging

Op de toevoegingsaanvraag voor mediation kunt u aangeven of er meer dan vier uur aan mediation besteed gaat worden. Bevindt het inkomen van de rechtzoekende(n) in de laagste inkomenscategorie (in 2013 **ligt de grens** op € 17.700,- voor alleenstaanden en € 24.800,- voor de overige situaties) dan bedraagt de eigen bijdrage € 52,- (tenzij er al een rechtsbijstandtoevoeging is verleend). Duurt de mediation vier uur of meer dan blijft de rechtzoekende slechts deze € 52,- aan u verschuldigd. Hogere inkomenscategorieën moeten dan echter € 51,- betalen (dus totaal € 103,-). Onder de oude beleidsregel moest u om verlenging van de mediationtoevoeging verzoeken. Nu is dat niet meer nodig en kunt u al vooraf duidelijkheid krijgen over de eigen bijdrage.

Extra uren op een mediationtoevoeging

Indien u 24 uren of meer aan de mediation moet besteden en de zaak is feitelijk en/of juridisch complex dan is het mogelijk om bij de Raad extra uren te verzoeken. In het onderdeel over de vaststelling van de vergoeding leest u hierover meer.

Resultaatsbeoordeling

In de gevallen waarin sprake is van een succesvol afgeronde mediation, beoordeelt de Raad aan het **einde** van de zaak – bij de indiening van de declaratie – of de rechtzoekende op basis van het financiële resultaat in staat moet worden geacht de kosten van rechtsbijstand zelf te dragen. De rechtzoekende is volgens de wet zelf tot betaling van de kosten in staat indien hij daadwerkelijk een **geldsom** ontvangt (of een vordering met betrekking tot een geldsom krijgt) ter hoogte van tenminste 50 % van het heffingvrije vermogen.

De hoogte van het (te) ontvangen bedrag moet kenbaar zijn uit de opgave van de mediator.

De resultaatsbeoordeling geschiedt ex nunc. Dit betekent dat de Raad naar de stand van zaken op het moment van beëindiging van de zaak kijkt:

- wat de gezins-/leefsituatie van aanvrager is;
- wat de hoogte van het toetsbedrag is (50 % van het heffingvrij vermogen).

Indien de resultaatsbeoordeling uitwijst dat de rechtzoekende in staat moet worden geacht zelf de kosten te dragen, trekt de Raad de toevoeging in. U kunt er voor kiezen om uw commerciële tarief in rekening te brengen bij de rechtzoekende. Kiest u voor de

weg om de vergoeding te laten vaststellen door de Raad, dan dient u zich te realiseren dat de Raad dit bedrag bij de rechtzoekende gaat terugvorderen.

Hieronder een voorbeeld met betrekking tot de resultaatsbeoordeling.

Ontbinding dienstverband. Hoe moet een toegekende ontslagvergoeding worden geplaatst in het kader van een resultaatsbeoordeling?

Een man (*alleenstaand*) krijgt ontslag en ontvangt € 30.000 bruto (€ 17.400,- netto) als ontbindingsvergoeding.

Beoordeling Raad voor Rechtsbijstand

Het door de Raad buiten beschouwing te laten vermogen (in 2013) is in dit geval voor de resultaatsbeoordeling de helft van € 21.139, dus € 10.570.

De ontbindingsvergoeding neemt de Raad bij de resultaatsbeoordeling in aanmerking en bedraagt netto € 17.400. Dat resultaat ligt boven de helft van het heffingvrij vermogen. De toevoeging trekt de Raad in.

De mediantoevoeging trekt de Raad met terugwerkende kracht ook in, indien na beëindiging van de zaak blijkt dat de kosten van mediation kunnen worden verhaald op een derde. De rechtzoekende wordt dan geacht de kosten van mediation zelf te betalen.

Informatie over de opbrengst van de zaak haalt de Raad uit de beantwoording van vraag 6 op het beëindigingsbericht en uit de bij de declaratie te overleggen stukken, zoals een vonnis, een convenant of mogelijk uit begeleidende correspondentie. NB: er dienen dus altijd stukken meegestuurd te worden waaruit de financiële afwikkeling/verdeling van de zaak blijkt. Om de verantwoording in personen- en familiezaken te vergemakkelijken is er een formulier ontwikkeld: Resultaatsbeoordeling in personen- en familiezaken. Dit formulier moet als bijlage bij de declaratie meegezonden worden. Het formulier is opgenomen onder de downloads voor rechtsbijstandverleners op de website van de Raad (www.rvr.org).

E. De op te leggen eigen bijdrage

Mediantoevoeging

INKOMENS- EN VERMOGENSNORMEN en EIGEN BIJDAGEN per 1 januari 2011

Inkomensnormen en eigen bijdragen mediation

	Eigen Bijdrage		Bij een fiscaal jaarinkomen in het peiljaar van:	
	tot 4 uur	4 uur of meer	Gehuwd / Samenwonend / Eenoudergezin	Alleenstaand
Trede 1	€ 52	€ 52	t/m € 24.800	t/m € 17.700
Trede 2	€ 52	€ 103	€ 24.801 - € 35.600	€ 17.701 - € 25.200

Er bestaat geen recht op gesubsidieerde mediation als het inkomen de bovenste grenzen van trede 2 overschrijdt.

Vermogensnormen mediation

Er bestaat geen recht op gesubsidieerde rechtsbijstand en gesubsidieerde mediation als het vermogen in box 3 in 2009 (het peiljaar) hoger is dan het van toepassing zijnde heffingvrij vermogen.

Tabel Heffingvrij Vermogen

	Vrijgesteld per persoon	
2009 (het peiljaar)	€ 21.139	

** Bij 65+ geldt nog een extra heffingsvrij vermogen van maximaal € 27.984*

De rechtzoekende betaalt de eigen bijdrage niet

De Wet op de rechtsbijstand voorziet in de mogelijkheid om een toevoeging ambtshalve te wijzigen (intrekken of beëindigen). De Raad heeft deze bevoegdheid onder meer indien de rechtzoekende zijn eigen bijdrage niet betaalt. Dit is wel gebonden aan een aantal regels. Het principe is dat u pas met uw werkzaamheden start, indien de eigen bijdrage aan u is betaald. Uiteraard realiseert de Raad zich dat in sommige zaken dit uitstel niet mogelijk is. In dat geval moet u wel zo spoedig mogelijk de eigen bijdrage innen bij de rechtzoekende. In mediationzaken ligt die eigen bijdrage, zoals hiervoor al blijkt, meestal voor de hand. U kunt dus daarvoor al een rekening sturen, voordat de Raad een beslissing heeft genomen. Indien blijkt dat de rechtzoekende na een aantal aanmaningen de eigen bijdrage niet betaalt, kunt u de Raad voordat de zaak is afgerond verzoeken om de toevoeging te beëindigen. Indien de Raad dit verzoek honoreert dan stellen we de eigen bijdrage op nihil. Bij een verzoek om beëindiging moet u in ieder geval afschriften waaruit blijkt dat u de rechtzoekende heeft aangemaand, meezenden. De Raad schrijft, indien tot beëindiging wordt overgaan, de rechtzoekende aan, met het voornemen dat de toevoeging wordt beëindigd. De beëindiging heeft als consequentie dat de rechtzoekende voor het onderhavige geschil geen toevoeging kan krijgen zolang hij de eerder opgelegde eigen bijdrage niet betaalt.

II. Er is recent een reguliere toevoeging aan een advocaat verleend voor dezelfde zaak

A. De aanvraag van de mediationtoevoeging

In dit onderdeel gaat de Raad in op de wijze van aanvragen van een toevoeging voor mediation in het geval er voor één of meer rechtzoekenden reeds recent een reguliere toevoeging aan een advocaat is verleend door de raad.

Mocht het zo zijn dat de Raad op de aanvraag voor een reguliere toevoeging nog niet heeft beslist, dan heeft die beslissing (mede vanwege het in volgorde aanvragen van beide toevoegingen en het regime van de eigen bijdrage) voorrang voordat de Raad een besluit neemt op de aanvraag van de mediationtoevoeging.

Een aanvraag voor een mediationtoevoeging moet voldoen aan vrijwel alle formele vereisten waaraan ook de aanvraag voor een reguliere toevoeging moet voldoen.

Voor elke rechtzoekende moet een afzonderlijke aanvraag bij de raad worden ingediend. Indien u voor beide rechtzoekenden een aanvraag indient, moet u deze aanvragen tegelijkertijd aan de raad toezenden.

Bij een aanvraag voor een mediationtoevoeging legt u tenminste de volgende bescheiden over:

- ***Aanvraagformulier mediationtoevoeging***

Op het aanvraagformulier geeft u de persoonsgegevens van de aanvrager en (indien van toepassing) van de partner op. Een belangrijk gegeven vormt het Burger Service Nummer (BSN). Voor vreemdelingen die (nog) geen BSN hebben, vraagt de Raad het vreemdelingennummer. Op basis van deze nummers vindt elektronische uitwisseling van gegevens plaats (zie verderop).

Bij de zaakgegevens is het van belang dat u een omschrijving geeft van de zaak en de feiten en omstandigheden die een toevoeging rechtvaardigen. Het is van belang dat u hier een relevante omschrijving van het probleem in juridische zin geeft. Het is nuttig dat u hierbij bescheiden die betrekking hebben op de zaak, overlegt. Op basis van de omschrijving en de door u overgelegde bescheiden beoordeelt de Raad immers of de verlening van een toevoeging gerechtvaardigd is. Indien de Raad deze beoordeling niet op basis van de ingevulde gegevens en overgelegde bescheiden kan maken, dan verzoekt hij bij u om nadere informatie. Dergelijke verzoeken vertragen de afhandeling van de zaak. Op het formulier vraagt de Raad tevens of er ook voor andere aanvrager(s) of de wederpartij een toevoeging is of wordt aangevraagd. Zo ja, of deze reeds zijn verleend en onder welk nummer. Dit geldt ook indien de andere aanvrager of de wederpartij de partner is van degene die de mediationtoevoeging aanvraagt.

Mediationdossiernummer

Indien sprake is van een verwijzig door het Juridisch Loket of door het gerecht vermeldt u dan ook het mediationdossiernummer zoals dat door het Juridisch Loket of door het gerecht kenbaar is gemaakt.

De verificatie van de persoonsgegevens

De Raad controleert de door de rechtzoekende verstrekte persoonsgegevens. Deze controle vindt plaats met behulp van een elektronische aansluiting op de Gemeentelijk Basisadministratie (GBA). Ook de gezinssamenstelling controleert de Raad. De

persoonsgegevens van vreemdelingen die (nog) niet in de GBA zijn ingeschreven, controleert de Raad bij de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV) op basis van het vreemdelingennummer.

Indien de Raad op basis van deze controle vaststelt dat de rechtzoekende een foutieve opgave heeft gedaan, vraagt hij om een toelichting. Een foutieve opgave van persoonsgegevens leidt dus tot vertraging in de afhandeling van de aanvraag en mogelijk tot correspondentie met de mediator en/of de rechtzoekende. Het is dus van belang dat u de persoonsgegevens correct opgeeft. Daarom adviseert de Raad om deze gegevens over te nemen uit officiële documenten zoals het rijbewijs, een identiteitsbewijs of paspoort. Bij asielzoekers neemt u de gegevens over uit het W-document waarvan u een afschrift meestuurt.

Het elektronisch opvragen van de financiële gegevens

Pas wanneer de Raad vaststelt dat hij over de juiste persoonsgegevens beschikt, benadert hij de belastingdienst. Ook de uitwisseling met de belastingdienst gebeurt elektronisch. In de beslissing die de rechtzoekende uiteindelijk van de Raad ontvangt, vermeldt hij de financiële gegevens die van de belastingdienst is ontvangen.

Aanvraag toevoeging

1. Vult u het aanvraagformulier zorgvuldig in en neem de persoonsgegevens over uit officiële documenten, zoals een rijbewijs, een paspoort of identiteitsbewijs en voor vreemdelingen uit het W-document. Hiermee voorkomt u zoveel mogelijk fouten in het elektronisch controleproces. De Raad adviseert u dan ook aan bij de aanvraag een brondocument mee te sturen. Verzoekt u de aanvrager dan ook om bij het eerste bezoek aan u een brondocument mee te brengen, zodat u het direct bij de aanvraag kunt voegen.
2. Vult u zoals gevraagd, naast de woonplaats, ook de gemeente van inschrijving in. Deze kan afwijken van de woonplaats. Dit is van belang omdat de Raad de gegevens controleert bij de gemeente van inschrijving. Het is daarom ook niet mogelijk het kantooradres van de mediator als verblijfsadres van de aanvrager te vermelden. Dit kan de Raad, indien de omstandigheden daarom vragen, wel gebruiken als postadres.
3. De formulieren zijn te downloaden vanaf de site van de Raad: www.rvr.org;

- **Afschriften van de verleende reguliere toevoeging(en)**

Voor de aanvrager is het van belang dat *niet opnieuw* een eigen bijdrage wordt opgelegd bij de verlening van de mediationtoevoeging. Er is immers reeds een volledige eigen bijdrage opgelegd op de verleende reguliere toevoeging.

- **Afschrift van de mediationovereenkomst**

Op basis van deze overeenkomst beoordeelt de Raad of de rechtzoekenden zich bereid hebben verklaard aan de mediation deel te nemen. Als zij niet ingestemd hebben met de mediation wijst de Raad de toevoegingsaanvraag af.

- **Schriftelijke verwijzing door het Juridisch Loket of de rechter**

Indien er sprake is van verwijzing naar een mediator door het Juridisch Loket, legt u bij de aanvraag van de mediationtoevoeging ook de schriftelijke verwijzing van het Juridisch Loket over. Ook bij een verwijzing door de rechter (via de mediationfunctionaris van het gerecht) legt, voorzover deze beschikbaar is, de schriftelijke verwijzing over.

- **Eigen verklaring draagkracht**

Voor enkele categorieën aanvragers geldt onder zekere voorwaarden een afwijkend regiem van draagkrachtvaststelling / eigen bijdragen. Het betreft onder meer asielzoekers, gedetineerden, de failliet en de saniet. Indien hiervan sprake is, zendt u ook de zogenaamde Eigen verklaring mee. Deze verklaringen vindt u op de website van de Raad www.rvr.org.

Zie ook het Handboek Toevoegen voor een extra toelichting.

B. De inhoudelijke beoordeling van de aanvraag

Omdat reeds eerder een reguliere toevoeging is afgegeven aan een advocaat zal bij een verwijzing door het Juridisch Loket en bij eigen acquisitie de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag marginaal zijn. Bij een verwijzing door de rechter zal de raad in beginsel de verwijzing volgen en een mediationtoevoeging afgeven.

C. De financiële beoordeling van de aanvraag

Omdat reeds een reguliere toevoeging is verleend voor dezelfde zaak als waarvoor de (verlengde) mediationtoevoeging wordt verleend, is de draagkracht reeds eerder vastgesteld. Een financiële beoordeling kan achterwege blijven. De draagkracht is immers reeds bepaald en de eigen bijdrage is reeds vastgesteld bij de afgifte van de reguliere toevoeging.

Extra uren op een mediationtoevoeging

Indien u 24 uren of meer aan de mediation moet besteden en de zaak is feitelijk en/of juridisch complex dan is het mogelijk om bij de Raad extra uren te verzoeken. In het onderdeel over de vaststelling van de vergoeding leest u hierover meer.

Resultaatsbeoordeling

Zie pagina 9.

E. De oplegging van de eigen bijdrage

Het Besluit toevoeging mediation gaat ervan uit dat als aan de aanvrager voor dezelfde zaak een mediationtoevoeging wordt verleend, de eigen bijdrage hiervan nooit hoger kan zijn dan de eigen bijdrage die zou zijn opgelegd als uitsluitend een reguliere toevoeging zou zijn verleend. Omdat reeds eerder een eigen bijdrage door de Raad is opgelegd wordt op de te verlenen mediationtoevoeging de eigen bijdrage derhalve op nihil gesteld.

N.B. Ondanks het feit dat op de mediationtoevoeging de eigen bijdrage op nihil wordt gesteld, blijft de aanvrager – voorzover dit nog niet is geschied – verplicht om aan de advocaat de op de reguliere toevoeging opgelegde eigen bijdrage te voldoen.

Aanvraag van de vergoeding van een mediationtoevoeging.

Indien u een rechtzoekende hebt bijgestaan op basis van een mediation-toevoeging, dan komt u in aanmerking voor een vergoeding vastgesteld door de Raad. Na beëindiging van de mediation vraagt u bij de Raad de vergoeding aan.

Voor het traject van de aanvraag van de vergoeding is de "herkomst" van de rechtzoekende van belang. De eerder genoemde opties zijn ook hier van toepassing.

1. Verwijzing door de rechter
2. Verwijzing door het Juridisch Loket
3. Eigen acquisitie

1. Verwijzing door de rechter

Indien de rechtzoekende(n) is(zijn) verwezen door de rechter stuurt u de aanvraag van de vergoeding met alle vereiste bescheiden *rechtstreeks* aan de *mediationfunctionaris* van het betreffende gerecht.

De aanvraag bestaat uit de volgende bescheiden:

Beëindigingsbericht

Dit formulier betreft het eigenlijke declaratieverzoek. Op dit formulier vult u specifieke zaakgegevens in. Ondermeer vult u in of er sprake is van meerdere toegevoegde rechtzoekenden of niet. Ook vraagt de Raad naar het resultaat van de mediation en of de vaststellingsovereenkomst opgenomen is in de uitspraak van de rechter.

De mediationfunctionaris verifieert aan de hand van het beëindigingsbericht een aantal gegevens.

Bijlagen:

Declaratie-exemplaar van de verstrekte toevoeging(en)

Bij de afgifte van de toevoeging(en) is een exemplaar voor het dossier van de mediator beschikbaar, maar ook een apart exemplaar voor de declaratie van de toevoeging.

Verklaring dat geen oplossing bereikt is

Indien van toepassing.

Verklaring resultaatsbeoordeling

Indien van toepassing.

Doorzenden aan de Raad voor Rechtsbijstand

Vervolgens stuurt de mediationfunctionaris een aantal stukken door aan de Raad. U ontvangt hiervan een bevestiging.

Na ontvangst van alle stukken stelt de Raad de vergoeding vast en betaalt de vergoeding aan u uit.

2 en 3. Verwijzing door het Juridisch Loket en Eigen acquisitie

Indien sprake is van een verwijzing door het Juridisch Loket of er is sprake van eigen acquisitie dient de aanvraag van de vergoeding met alle vereiste bescheiden *rechtstreeks* aan de Raad gestuurd te worden.

De aanvraag bestaat uit de volgende bescheiden:

§ Beëindigingsbericht

Bijlagen:

§ Declaratie-exemplaar van de verstrekte toevoeging(en)

§ Verklaring dat geen oplossing bereikt is

§ Verklaring resultaatsbeoordeling

Na ontvangst van alle stukken stelt de Raad de vergoeding vast en betaalt de vergoeding aan u uit.

Vaststelling van de vergoeding van de mediatie toevoeging

De vergoeding bestaat uit drie elementen:

1. De vergoeding voor de werkzaamheden ten behoeve van de mediation
2. Een vergoeding voor bepaalde kosten
3. Een vaste vergoeding voor administratieve kosten

1. De vergoeding voor de werkzaamheden

De vergoeding is in beginsel forfaitair. Dit houdt in dat de vergoeding afhankelijk is van het aantal punten dat aan een zaak is toegekend.

Aan een zaak waarin aan de mediation *tot vier uur* is besteed, kent de Raad anderhalve punt toe indien er één toevoeging is verleend voor de mediation. De Raad kent drie punten toe indien hij twee of meer toevoegingen verleend heeft voor de mediation.

Aan een zaak waarin aan de mediation *4 uur of méér* is besteed, kent de Raad vier punten toe indien er één toevoeging is verleend voor de mediation. De Raad kent acht punten toe in het geval dat hij twee of meer toevoegingen voor de mediation heeft verleend.

Basisbedrag per punt

Het basisbedrag per punt is € 106,99 (excl. BTW) [prijsspeil 1 januari 2013].

Team-mediation

Indien er zeven of méér rechtzoekenden of anderen betrokken zijn bij dezelfde mediation kan op uitdrukkelijk verzoek van de mediator een team-mediator gekoppeld worden aan de zaak. In dat geval is er sprake van een hogere vergoeding door het aantal punten te vermenigvuldigen met de factor anderhalf. Bij zaken tot vier uur wordt dan in totaal viereneenhalf punt toegekend. Bij zaken van vier uur of méér wordt dan in totaal twaalf punten toegekend.

Vergoeding: tabel met aantal punten (€ 106,99 per punt excl. BTW; prijspeil januari 2013)

Mediationdossier	Mediation [tot vier uur]	Verlengde mediation [vier uur of méér]
Eén toevoeging	1.5	4.0
Twee toevoegingen of meer	3.0	8.0
Team-mediation	4.5	12.0

2. Een vergoeding voor bepaalde kosten

Gerechtelijke vaststellingsovereenkomst

Indien dankzij de conflictbemiddeling een vaststellingsovereenkomst tot stand is gekomen die met het oog op de afronding van de zaak op grond van de wet in een uitspraak van de rechter moet worden opgenomen, verhoogt de Raad voor het zorgdragen van die afronding het aantal toe te kennen punten voor één conflictbemiddelaar in die zaak met tweeëneenhalve punt. Deze verhoging wordt niet toegekend, wanneer er naast de mediationtoevoeging een reguliere rechtsbijstandtoevoeging is verleend. De werkzaamheden bij de rechter worden dan geacht onder het bereik van die toevoeging te vallen.

Aantal gereisde kilometers en de reistijd

De Raad kent een vergoeding toe voor het aantal gereisde kilometers en voor de tijd die gemoeid is met het reizen indien de rechtzoekende aan wie u mediation verleent, rechtens zijn vrijheid is ontnomen. Een bijzondere uitzondering wordt gemaakt indien u met toestemming van het regiokantoor van de Raad buiten uw arrondissement reist, omdat de mediation vraagt om bijzondere expertise die u bezit.

Tolkkosten

U kunt een tolk inschakelen via Concorde op telefoonnummer: 020 – 820 2 820 (24 uur per dag).

3. Een vaste vergoeding voor administratieve kosten

Voor de administratieve kosten die in het kader van de mediation zijn gemaakt (aanvraag toevoeging, porti en fotokopieën etc.) wordt *per toevoeging* een vergoeding van € 18,74 toegekend (prijspeil 1 januari 2013).

BTW

Indien de mediator BTW-plichtig is zal de Raad de BTW berekenen over de vergoeding en deze uitbetalen.

Componenten die in mindering worden gebracht op de vergoeding

Betaling van derden

Indien overeengekomen is dat een derde de kosten van de mediation betaalt, brengt de Raad dit bedrag, tot ten hoogste het bedrag van de vergoeding, op die

vergoeding in mindering. Op het declaratie-exemplaar kunt u dit aangeven en eventueel moet u bescheiden waaruit het een en ander blijkt meezenden.

(Totaal) opgelegde eigen bijdrage

Op de vergoeding wordt in mindering gebracht de (totaal) opgelegde eigen bijdrage. De mediator is zelf verantwoordelijk voor de inning van de eigen bijdrage bij aanvrager. Heeft de Raad eerder al een rechtsbijstandtoevoeging verleend, dan legt de Raad voor de mediation geen eigen bijdrage op.

4. Aantal uitgangspunten bij de vergoeding

Vergoeding per mediationdossier bij resultaatsbeoordeling

Indien een mediationdossier bestaat uit meerdere verleende toevoegingen, stelt de Raad de vergoeding in beginsel vast op één toevoeging, tenzij sprake is van een resultaat. In dat geval verdeelt de Raad de vergoeding over de toevoegingen, zodat het juiste bedrag teruggevorderd kan worden bij de rechtzoekende.

Aantal basispunten

Het aantal basispunten is (mede) afhankelijk van de soort toevoeging: een mediationtoevoeging tot vier uur of een mediationtoevoeging voor vier uur of meer. Tevens is het afhankelijk van de verlening van één of meerdere toevoegingen (zie de tabel op pagina 16).

Vergoeding is forfaitair

Aan de soort toevoeging is een aantal punten toegekend (zie de tabel). Binnen de reikwijdte van de soort toevoeging is het aantal uren in beginsel niet relevant voor de hoogte van de vergoeding (met uitzondering van de grens van 4 en 24 uren (zie extra uren).

Extra uren op een mediationtoevoeging

Indien u 24 uren of meer aan de mediation moet besteden en de zaak is feitelijk en/of juridisch complex dan is het mogelijk om bij de Raad extra uren te verzoeken. Het toekennen van extra uren zal door de Raad uitsluitend in hele bijzondere gevallen worden gehonoreerd. Het moet dan gaan om zaken die naar hun aard dusdanig complex zijn dat zij in verhouding tot soortgelijke zaken niet binnen de toegestane 24 uren kunnen worden afgedaan. Een aanvraagformulier voor extra uren staat bij de downloads op www.rvr.org. Een verzoek om extra uren moet vóór het bereiken van de tijdsgrens van 24 uren worden ingediend.

De beoordeling van het verzoek om extra uren

Uit de Nota van Toelichting bij artikel 8 Btm kunnen de volgende criteria gehaald worden voor de beoordeling van een verzoek om extra uren mediation:

- Er moet sprake zijn van een uitzonderlijke zaak
- De zaak kan in redelijkheid niet binnen de forfaitaire tijdsgrens worden afgerond
- De zaak is feitelijk en/of juridisch complex
- Er moet aangetoond worden dat voortzetting van de mediation doelmatig is

Er kan pas sprake zijn van een bewerkelijke mediation als aan alle vier de voorwaarden voldaan kan worden.

Uitzonderlijke zaak

De aard van de zaak moet in vergelijking met soortgelijke zaken bewerkelijk zijn. Er moet sprake zijn van een uitzonderlijke zaak. Het betreft geen "doorsnee" zaak.

Feitelijke complexiteit Als een omvangrijk juridisch relevant feitencomplex lijkt niet direct geschikt om over te nemen als criterium bij het beoordelen van de bewerkelijkheid in mediationzaken. De nadruk ligt hierbij op voldongen feiten waarop de procespartijen niet altijd invloed hebben. Met name de objectief verifieerbare voorbeelden die genoemd worden passen niet bij mediation: langdurig procesverloop; groot aantal zittingen; veel noodzakelijke externe contacten, etc

Feitelijke complexiteit bij mediation kan aan de orde zijn indien er meer dan één geschilpunt is waar partijen overeenstemming over moeten bereiken.

Juridische complexiteit wordt aangenomen indien sprake is van bijzondere rechtsvragen die zich in het soort zaken in kwestie zelden voordoen en met de behartiging waarvan veel meer tijd dan gemiddeld gemoeid is. Als extra tijdsbesteding wordt daarbij met name gedacht aan omvangrijke dossierstudie en studie van literatuur/jurisprudentie etc. Ook deze definiëring past niet bij het karakter van een mediantoevoeging.

Doelmatigheid

Bij de beoordeling van een aanvraag extra uren mediation is de algemene doelmatigheidstoets nog het meest geschikte criterium. De centrale vraag is hierbij of de zaak nog wel een zodanig karakter heeft dat in alle redelijkheid verwacht kan worden dat de partijen tot onderlinge overeenstemming kunnen komen. Het toekennen van extra uren kan dan doelmatig zijn omdat het afbreken van mediation tot gevolg heeft dat partijen hun geschil alsnog via advocaten gaan uitprocederen. Als aangegeven wordt dat partijen niet voldoende willen meewerken aan het slagen van de mediation is het de vraag of de uren wel doelmatig besteed zijn c.q. voortzetting van de mediation als doelmatig beschouwd kan worden. De mediator moet kunnen motiveren dat de zaak naar verwachting binnen redelijk tijdbestek ook daadwerkelijk buiten rechte opgelost kan worden.

De werkzaamheden moeten uitdrukkelijk het karakter hebben van bemiddeling in de zin van procesbegeleiding en niet het karakter krijgen van belangenbehartiging.

Urenspecificatie / Begroting

Bij de aanvraag extra uren mediation moet een urenspecificatie gevoegd worden. Naast een urenspecificatie van de verrichte werkzaamheden moet een begroting meegestuurd worden. Ook de begroting dient per verrichting te worden gespecificeerd. Deze begroting moet de totale tijd bevatten die nog nodig is om de mediation af te handelen ongeacht het aantal toevoegingen.

Raad voor Rechtsbijstand

© Oktober 2006 Frank Bakker, Patrick Buijs, Camiel Munier, versie januari 2013